

GS Beslisdocument: Besluitvorming GS

GS-Vergaderdatum 6 januari 2026 <i>(aangehouden 4 november 2025)</i>	Bespreking Besluitvormend	Vertrouwelijk Nee
Akkoord Concerncontrol Ja	Urgent Nee	Case/documentnummer C2364361/6210879
Programma Landbouw en Voedsel	Portefeuillehouder de heer 5.1.2.e	
Opdrachtgever/Programmamanager de heer 5.1.2.e	Telefoon/email 5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl	
Auteur De heer 5.1.2.e	Telefoon/email 5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl	
Onderwerp Afhandelen aanvragen stalderingsbewijzen <i>(aangehouden 4 november 2025)</i>		

Voorstel

1. De in december 2024 ingediende aanvragen om voorlopige stalderingsbewijzen op grond van de beleidsregel Omgevingsrecht af te wijzen;
2. Hierop een uitzondering te maken voor de aanvragen die betrekking hebben op de realisatie van uitlopen voor pluimvee om te voldoen aan het Beter Leven Keurmerk, **biologisch of andere dierwelzijnsconcepten** en waar geen sprake is van uitbreiding van dieraantallen;
3. De besluiten om af te wijzen op grond van voorstel 1 op te dragen aan de programmamanager Landbouw en Voedsel;
4. De besluiten om een uitzondering te maken op grond van voorstel 2 ter besluitvorming aan GS aan te bieden.

Tekst Openbare Besluitenlijst

Binnen onze provincie kennen we de stalderingsregeling. Deze is opgenomen in de Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant. De stalderingsregeling vereist dat bij uitbreiding van veehouderijen elders in hetzelfde stalderingsgebied stallen worden gesloopt. Bij een uitbreiding van de oppervlakte van een hokdierenverblijf is een stalderingsbewijs een van de voorwaarden om een omgevingsvergunning te kunnen verkrijgen. In december 2024 zijn 83 aanvragen ingediend voor een voorlopig stalderingsbewijs. Slechts 9 daarvan voldoen aan de beleidsregel omgevingsrecht en zijn inmiddels afgehandeld. De overige 74 aanvragen voldoen niet aan de gestelde voorwaarden en moeten in principe worden afgewezen. Gedeputeerde Staten gaan bij de aanvragen die gaan om dierenwelzijnsconcepten zonder uitbreiding van productiecapaciteit beoordelen of maatwerk mogelijk is. Naam woordvoerder: 5.1.2.e

Eerdere bespreking in GS

Op 4 november 2025 is het dossier besproken en aangehouden: "Omdat vanuit de provincie actief telefonisch contact gezocht is met de adviseurs - nader juridisch advies inwinnen wat dit betekent voor het vertrouwensbeginsel. Verder het aantal uitzonderingen varkens- en kippenbedrijven in het dossier opnemen en de argumenten en kanttekeningen nummeren per beslispunt."

Aanleiding en doel

Binnen onze provincie kennen we de stalderingsregeling. Deze is opgenomen in de Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant. De stalderingsregeling vereist dat bij uitbreiding van veehouderijen elders in hetzelfde stalderingsgebied stallen worden gesloopt.

Bij een uitbreiding van de oppervlakte van een hokdierenverblijf is een stalderingsbewijs een van de voorwaarden om een omgevingsvergunning te kunnen verkrijgen. In december 2024 zijn 83 aanvragen ingediend voor een voorlopig stalderingsbewijs. Slechts 9 daarvan voldoen aan de beleidsregel omgevingsrecht en zijn inmiddels afgehandeld. De overige 74 aanvragen voldoen niet aan de gestelde voorwaarden en moeten in principe worden afgewezen.

Sinds 1 januari 2024 is de stalderingsregeling gewijzigd. Het is niet meer toegestaan dat bedrijven die al hebben deelgenomen aan een Subsidieregeling, zoals de sanering varkenshouderijen (Warme sanering), staloppervlakte inzetten voor deze regeling.

Omdat door de beperkte beschikbaarheid van de 'reguliere' stalderingsmeters door andere beëindigingsregelingen in de agrarische sector de uitbreiding van hokdiervverblijven werd bemoeilijkt is begin 2024 aan de adviseurs gecommuniceerd dat er een coulanceperiode van een half jaar zou gelden voor stalderingsmeters afkomstig van deelnemers aan de Warme saneringvarkenshouderij onder de voorwaarde dat aan alle overige beleidsregels moet worden voldaan. Ook na dat half jaar kwamen nog vragen binnen en in de veronderstelling dat dit nog slechts enkele aanvragen zou betreffen is in december 2024 aan de betreffende adviseurs via de mail en telefonisch gecommuniceerd om de coulanceperiode onder dezelfde voorwaarden te verlengen tot 1 januari 2025. In december 2024 zijn er vervolgens 83 aanvragen ingediend.

Bij een eerste beoordeling van de aanvragen blijkt dat 74 aanvragen niet voldoen aan alle voorwaarden uit de beleidsregel en daarmee niet in aanmerking kunnen komen voor een voorlopig stalderingsbewijs. De adviseurs zijn hierover verontwaardigd omdat zij hadden verwacht dat de regeling zou worden aangepast.

Verdeling aanvragen stalderingsbewijs uitgesplitst naar uitbreidingsdoel

Uitbreidingen van overdekte uitlopen, géén uitbreiding dieren aantallen	20%	14
Bedrijven met uitbreiding van stal(len) met beperkte uitbreiding in dieren aantallen (<10%) ivm dierenwelzijnsconcepten	19%	13
Bedrijven die omschakelen naar biologisch of een ander diervriendelijk concept zonder toename van het aantal dieren	11%	8
Aantal bedrijfsaanpassingen of verplaatsingen, zonder toename dieren aantallen	6%	4
Aantal bedrijven met uitbreidingen stal(len) (waarvan 65% gaat om een dierenwelzijnsconcept) en toename van het aantal dieren >10%	44%	31

Alvorens de grote hoeveelheid aanvragen in mandaat af te handelen is ervoor gekozen om dit dossier eerst in uw college ter besluitvorming voor te leggen met daarbij het voorstel om een uitzondering te maken voor aanvragen die betrekking hebben op realisatie van uitlopen voor pluimvee om te voldoen aan het Beter Leven Keurmerk, biologische of ander dierenwelzijnsconcept (22 aanvragen zonder uitbreiding van het aantal dieren). Van 4 aanvragen weten we niet wat het uitbreidingsdoel is. Hierbij moet per aanvraag worden beoordeeld of hiervan sprake is hetgeen een zorgvuldige individuele beoordeling vereist.

Argumenten

1.1 De meeste aanvragen bevatten stalderingsmeters afkomstig van bedrijven die hebben deelgenomen aan de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen (Warme sanering). Daarnaast zijn de dierenverblijven in veel gevallen niet gedurende drie van de afgelopen vijf jaar onafgebroken bedrijfsmatig gebruikt, wat een harde eis is in de beleidsregel omgevingsrecht. Deze aanvragen dienen dus in principe geweigerd te worden.

1.2 Sinds juli 2023 was bekend dat zowel de voorwaarde over de cumulatie met subsidieregelingen en de voorwaarde over de peildatum aangepast zou worden.

1.3 Bij het verlengen van de coullance tot 1 januari 2025 is duidelijk gecommuniceerd dat aan de overige vereisten uit de beleidsregel Omgevingsrecht voldaan moet worden;

2.1 Afwijken van de beleidsregel is een discretionaire bevoegdheid van GS, als een bepaling onredelijk uitpakt voor de individuele aanvrager. Inherent aan die afweging is dat afwijken alleen mogelijk is in incidentele, onvoorziene omstandigheden. Deze afweging is gemaakt waaruit blijkt dat, buiten de verzoeken die samenhangen met uitlopen bij vleeskuikenbedrijven, er geen reden is om de verzoeken toe te wijzen.

2.2 Voor de vleeskuikenbedrijven kan gesteld worden dat deze een groter belang hebben bij het wel kunnen gebruiken van de stalderingsmeters ten opzichte van andere bedrijven omdat Nederlandse Supermarkten hebben besloten dat alleen nog vlees van kippen wordt verkocht dat voldoet aan het Beter Leven-keurmerk. Om te kunnen deelnemen aan dit keurmerk moet bij een bedrijf een uitloop aanwezig zijn. Het niet kunnen realiseren van een dergelijke uitloop vanwege het ontbreken van stalderingsmeters heeft tot gevolg dat de vleeskuikens op een laagwaardigere manier worden gehouden en het vlees veelal naar het buitenland geëxporteerd zal worden. Dit is zowel vanuit bedrijfseconomisch oogpunt als vanuit het oogpunt van dierenwelzijn ongewenst.

2.3 Natuur- en landschapsinclusieve bedrijven (waaronder biologisch) ondersteunen we daar waar dat past bij onze rol als provincie. Dat betekent ten eerste dat we investeren in het beperken van de kosten en het mogelijk maken van de transitie, door te werken aan grondbeschikbaarheid, extensivering en vrijstellingen. Om boeren te helpen bij het maken van de keuze draagt het bij om voor deze 8 gevallen af te wijken van de beleidsregel.

Kanttekeningen

1.1 In januari 2025 is aan adviseurs telefonisch meegedeeld dat afwijzing van de aanvragen wordt overwogen vanwege het niet voldoen aan de gebruiksvoorwaarde. Dit leidde tot verontwaardigde reacties, dreiging met juridische stappen en het informeren van Provinciale Staten. Adviseurs hadden verwacht dat de regeling zou worden aangepast. Er heeft al een gesprek met enkele adviseurs plaatsgevonden. Dit heeft niet tot andere inzichten geleid. Bij afwijzing is het zeer waarschijnlijk dat er vragen aan de politiek zullen worden gesteld vanuit de adviesbureaus. Er is eerder namens verschillende adviseurs al een brief ingekomen over deze kwestie. Ook zullen er vermoedelijk bezwaar- en beroepsprocedures gestart worden.

1.2 Op basis van het juridisch advies van Holla advocaten wordt ingeschat dat er geen geslaagd beroep kan worden gedaan op het vertrouwensbeginsel omdat er geen gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt op het verkrijgen van een positieve beschikking op de aanvragen die niet voldoen aan artikel 7.4.2 sub c van onze beleidsregel.

1.3 De uitbreidende ondernemers hebben inmiddels stalderingsmeters gekocht (op eigen risico) die bij afwijzing niet meer elders inzetbaar zijn. Men zal deze "schade" op de provincie willen verhalen

(schatting volgens adviseurs ca.10 miljoen en er is voor ca 1,7 miljoen aan stalderingsmeters aangekocht door de verschillende aanvragers). Risico op toewijzing schatten wij echter laag in, omdat adviesbureaus voor eigen rekening en risico's meters hebben aan- en verkocht. Daarnaast is een schadepost van een dergelijke omvang zeer onwaarschijnlijk

2.1 Mogelijkheden tot uitbreiding van een hokdierverslijf zijn op dit moment nagenoeg nihil aangezien er nauwelijks 'reguliere' stalderingsmeters beschikbaar zijn als gevolg van allerlei beëindigingsregelingen. Als geen stalderingsbewijzen worden afgegeven kunnen de betreffende veehouderijen de door hun gewenste ontwikkeling niet uitvoeren.

2.2 Omdat uitbreidingen in productiecapaciteit van bedrijven op dit moment toch nagenoeg onmogelijk zijn vanwege de problematiek omtrent het verlenen van omgevingsvergunningen voor Natura 2000-activiteiten, zijn de gevolgen hiervan voor de bedrijven op dit moment beperkt.

Bevoegdheid

GS is bevoegd om de aanvragen voor stalderingsbewijzen af te wijzen dan wel toe te kennen. Op grond van artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan van een beleidsregel worden afgeweken door GS als sprake is van gevolgen die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen

Financiën en relatie met begroting

Er is geen relatie met de begroting.

Kosten/opbrengsten verbonden aan dit voorstel

Jaar	Bedrag	Ten laste/gunste van post	Product

Risico's en gevolgen

Juridisch: De argumenten en risico's zijn opgenomen in het dossier.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Financieel: Geen consequenties

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Europees: N.v.t.

Opgesteld in samenwerking met:

Strategie & Kennis: N.v.t.

Opgesteld in samenwerking met:

Personele capaciteit: N.v.t.

Opgesteld in samenwerking met:

Concerncontrol:

Akkoord

Opgesteld in samenwerking met: ^{5.1.2.e}

Actieve communicatie:

We laten na de besluitvorming in GS aan de adviseurs weten wat we hebben besloten. Daarna zullen alle aanvragers een besluit ontvangen op hun aanvraag.

Opgesteld in samenwerking met: ^{5.1.2.e}

Urgent

Nee

Bijlage(n)

**Corsa stuknummer
document**

Bijvoegen voor GS

Notitie Holla

6241967

Ja